

IKÄIHMISTEN ASUMISPALVELUIDEN MYÖNTÄMISPERUSTEET 1.1.2020 ALKAEN**Hakuprosessi**

Lyhytaikaisen palveluasumisen paikkoja järjestää Hopearannan intervalliyksikkö. Mikäli kunnan oma intervalliyksikkö ei pysty paikkaa tarjoamaan asiakas voidaan ohjata palvelusetelin turvin yksityiselle palveluntuottajalle jaksoa varten.

Tavallista ja tehostettua asumispalvelua haetaan kirjallisesti ja hakemuksessa selvitetään hakijan asuminen, selviytyminen arkipäivän askareista, hoivan ja hoidon tarve sekä hakijan terveydentila hakuajankohtana. Hakemukset käsitellään SAS-työryhmässä (selvitä-arvio-sijoita) ja päätöksen asiasta tekee vanhustyönjohtaja/asumispalveluohjaaja.

Palvelutarpeen arviointi tehdään moniammatillisena yhteistyönä yhdessä asiakkaan / omaisten kanssa. Palveluiden tarve arvioidaan käyttämällä erilaisia toimintakyky mittareita, jotka mittaavat fyysistä, psyykkistä ja kognitiivista toimintakykyä. Palvelutarpeen arvioinnissa käytettävät mittarit ovat MMSE-muistitesti ja RaVa-toimintakyky mittari, tarvittaessa käytetään muita arviointimenetelmiä. Asiakkaan palveluntarve arvioidaan aina kokonaisarvioinnin perusteella ja mittarit ovat suuntaa-antavia.

Asiakkaan tilanteen ollessa epäselvä, kotona selviytymisen tai myöntämisperusteiden täyttymisen osalta, tilanne arvioidaan erikseen järjestettävällä arviointijaksolla Hopearannassa intervalliosastolla. Arviointijaksoon voidaan liittää myös kotikokeilujaksoja, kotiin annettavien palvelujen turvin. Asiakkaalla ei ole subjektiivista oikeutta kaupungin myöntämään asumispalveluun.

Mikäli asiakkaalle syntyy oikeus asumispalveluihin, hän saa asiasta kirjallisen päätöksen. Päätös sijoituspaikasta tehdään myöhemmin, pääsääntöisesti viimeistään 3 kk kuluttua hakemuksen saapumisesta. Toisinaan hakijat joutuvat joskus odottamaan sijoittumista asumispaikkaansa. Mikäli asiakas ei pärjää enää kotonaan kotiin annettavien palveluiden turvin, odottaa hän pääsääntöisesti palveluasumispaikkaa Hopearannan osastolla.

Asumispaikkojen tarve on yleensä suurempi kuin niiden tarjonta. Kun asumispalveluista vapautuu paikka, SAS-työryhmä arvioi hakijoiden joukosta kiireellisimmän hakijan. Kun hakijalle tarjotaan asumispalvelupaikkaa, on hänen tehtävä päätös tarjotun paikan vastaanottamisesta kolmen (3) arkipäivän kuluessa paikan tiedoksisaamisesta. Jos asiakas kieltäytyy vastaanottamasta tarjottua asumispalvelupaikkaa, hänen tulee tehdä siitä kirjallinen ilmoitus ja hänen hakemuksensa poistetaan hakijoiden joukosta. Saadakseen palveluasumispaikan myöhemmin uudelleen, hakijan tulee tehdä uusi hakemus, jolloin hakemusprosessi käynnistyy uudelleen.

Palvelukuvaus

Lyhytaikainen palveluasuminen I. intervallihoito:

- perushoiva ja huolenpito
- henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen
- ruokailun järjestäminen
- siivous, pyykinhuolto ym. kodinhoidolliset työt
- lääkehoito asiakkaan omilla lääkkeillä
- toimintakyvyn ylläpitäminen ja sen edistäminen/kuntoutus
- turvapalvelut
- virkistyminen

Tavallinen palveluasuminen sisältää seuraavat palvelut:

- perushoiva ja huolenpito
- henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen
- ruokailun järjestäminen
- siivous, pyykinhuolto ym. kodinhoidolliset työt
- toimintakyvyn ylläpitäminen ja sen edistäminen
- turvapalvelut
- asiointipalvelut
- virkistyminen

Tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikaishoiva sisältävät mm. seuraavia palveluita:

- perushoiva ja huolenpito ympäri vuorokauden
- henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen
- ruokailu
- siivous, pyykinhuolto
- lääkehoito ja sairaanhoidolliset palvelut
- toimintakyvyn ylläpitäminen ja sen edistäminen
- turvapalvelut
- virkistyminen
- saattohoito

Lähtökohtaisesti asiakas asuu tehostetun palveluasumisen yksikössään elämänsä loppuun saakka. Palvelu perustuu asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin ja siinä tuetaan heidän omia voimavarojaan. Asiakkaalla on mahdollisuus elää tottumallaan elämänrytmillään, ja hän voi osallistua ulkoiluun ja yhteisölliseen toimintaan omassa asumisyhteisössään omien yksilöllisten voimavarojen mukaan.

Myöntämisperusteet

Lyhytaikainen palveluasuminen I. intervallihoito

Lyhytaikaista palveluasumista I. intervallihoitoa järjestetään pääsääntöisesti *Hopearannan intervallihoitoyksikössä*. Lyhytaikaista palveluasumista voidaan tarvittaessa järjestää myös *yksityisessä palvelukodissa tai perhehoitokodissa*.

Lyhytaikaisen palveluasumisen tavoitteena on tukea asiakkaiden omatoimisuuden säilymistä, selviytymistä kotona, kuntouttaa sekä siirtää laitoshoidon tarvetta myöhemmäksi. Hoitojakso voi olla kertaluonteinen tai toistuva, joka asiakkaan tarpeesta riippuen voi kestää päivistä muutamaan viikkoon.

Lyhytaikainen palveluasuminen voi olla tarpeen seuraavissa tilanteissa:

- asiakas tarvitsee tilapäisesti hoitoa ja huolenpitoa kodin ulkopuolella (esim. omaishoitajan vapaa)
- asiakkaan kokonaistilanteen kartoittaminen, esim. lääkehoito, toimintakyky, palveluiden ja apuvälineiden tarve ym.
- kuntoutustarpeen selvittäminen ja kuntouttaminen
- omaishoitajalle järjestetään lakisääteiset vapaat tai omainen tarvitsee lepoa
- asiakasta on kuntoutettava ja omatoimisuutta tuettava toimintakyvyn säilyttämiseksi
- asiakas hyötyy sosiaalisista suhteista
- asiakas odottaa pitkäaikaishoitopaikkaa eikä voi odottaa paikkaa kotonaan
- erikoissairaanhoidosta kotiutuva potilas, jonka kotihoito ei ole vielä mahdollinen, mutta joka ei tarvitse TK-sairaalatasoista hoitoa
- hoito on tilapäistä, mutta avun tarve jatkuvaa
- RaVa-indeksi on välillä 2,5 – 4,02

Tavallinen palveluasuminen

Tavallinen palveluasuminen on yhteisöllistä asumista pienkotityyppisessä asunnossa. Henkilökunta on paikalla päivittäin aamu- sekä iltavuoroissa. Tarvittaessa asukkailla on mahdollisuus saada apua myös öisin. Lääkäri- ja terveystalvet järjestetään asukkaille tarvittaessa. Tavallista palveluasumista järjestetään *yksityisissä asumispalveluyksiköissä sekä kesällä 2020 avattavassa Hopearannan yhteisöllisen asumispalveluyksikössä*. Asiakkaalle voidaan myöntää palveluseteli hoivan ja hoidon hankkimista varten yksityisen palveluntuottajan toimesta.

- asiakas tarvitsee jokapäiväisistä henkilökohtaisista toimista selviytyäkseen useita hoivakäyntejä vuorokaudessa ja/tai asumisolot eivät mahdollista kotona asumista
- asiakas hyötyy vielä itsenäisestä asumisesta
- asiakas selviytyy pääsääntöisesti yhden hoitajan avustettavana

- asiakas ei tarvitse ympärivuorokautista valvontaa
- asiakkaan *muisti voi olla alentunut*, mutta hänellä ei ole taipumusta karkailla
- asiakas kokee *turvattomuutta*, joka estää asumisen hänen omassa yksityiskodissaan
- asiakkaalla voi olla hallittavissa olevia käytösoireita
- asiakkaan avun saanti voidaan turvata turvapuhelimella ja tarvittaessa säännöllisillä käynneillä
- ohjeellinen RaVa-indeksi $> 1,8$ (sijoitusvaiheessa)

Tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikaishoiva

Tehostettua palveluasumista järjestetään paljon apua, hoivaa ja valvontaa tarvitseville. Henkilökuntaa on paikalla ympäri vuorokauden. Asiakkaalle voidaan myöntää palveluseteli tehostettuun palveluasumiseen *yksityisiin palvelukoteihin*.

- Tehostetun palveluasumisen asiakkaalla on fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja / tai sosiaalisen toimintakyvyn alentumista niin paljon, että hän tarvitsee ympärivuorokautista huolenpitoa, valvontaa ja hoitoa.
- Asiakas ei selviydy omassa kodissaan tehostetun kotihoidon ja muiden tukipalvelujen avulla.
- Asiakas tarvitsee toisen henkilön apua lähes kaikissa päivittäisissä toimissa useita kertoja päivässä. Avuntarve on myös yöaikaan. Asiakkaalla ei ole lääketieteellistä hoidontarvetta sairaalatasoiseen hoitoon.
- Muistisairautta sairastavalla asiakkaalla on jatkuva henkilökunnan läsnäolon tarve. Asiakkaan muistitoiminnot ovat vaikeasti tai keskivaikeasti alentuneet ja hänellä on diagnosoitu vaikea / keskivaikea dementia, sairauteen liittyvän karkailutaipumuksen vuoksi hän tarvitsee valvottuja asumispalveluita.
- Tehostetussa palveluasumisessa tuetaan asiakkaiden omatoimisuutta. Asiakas voi asua palveluasumisyksikössä elämänsä loppuun asti, jollei hänen hoitonsa vaadi jatkuvaa lääketieteellistä seurantaa tai jatkuvasti erityisiä sairaanhoidollisia toimenpiteitä.
- Pariskunnan sijoittaminen tehostetun palveluasumisen yksikköön: Sijoituksen edellytyksenä on, että molemmat täyttävät tehostetun palveluasumisen asiakaskriteerit.
- Viitteellinen RaVa-indeksi > 3
- Viitteelliset muistisairausien testiarvot MMSE < 17

Vaativa, tehostettu palveluasuminen

Sovitaan tarvittaessa erikseen ostopalveluna.

- Käyttötymisen ja fyysisen aktiivisuuden osalta erityistä ja vaativaa hoivaa ja valvontaa tarvitsevat asiakkaat.